

Resultaten van de nestkasten op Koningshof in 2021

Jan Wouters

Jonge Bosuil in nestkast op de grond, Koningshof, eind februari 2020 (fotograaf onbekend)

Onverwachts begon het broedseizoen nog wat vroeger dan andere jaren. Op 27 februari kreeg ik een berichtje van Mark Sloendregt dat er een nestkast naar beneden was gevallen met een jonge bosuil erin. Hij had het gehoord van iemand die er langs was gewandeld. Die had ook al actie ondernomen en de loeizware kast op een stellage gezet tegen de nestboom. Een blikje kattenvoer erbij in de kast maakte het helemaal af. Toen we ter plaatse kwamen zat er een jonge bosuil in de kast van ongeveer drie weken oud. Hij leek niets te mankeren, daarom heb ik de uil gewoon geringd. De kast konden we zo niet ophangen, die was te zwaar. Maar omdat die van de grond af stond leek het me wel waarschijnlijk dat de oude uilen zouden komen voeren. Het blikje kattenvoer heeft Mark meegenomen. En inderdaad, bij de schoonmaakronde op 14 maart was de kast leeg en leek het jong uitgevlogen.

In 2021 hebben we de nestkasten op Koningshof weer drie keer gecontroleerd in het broedseizoen: op 24 april, 15 mei en 5 juni. In de tabel zijn de resultaten samengevat.

De **Holenduif** gebruikt de voor hem aanwezige kasten allemaal, behalve als er een bosuil in zit. Dat resulteert in jaarlijks 3 of 4 broedsels. Zo ook in dit jaar.

De **Bosuil** had maar één broedsel in tegenstelling tot de drie voorgaande jaren toen er telkens twee broedgevallen waren. Wel was het een uitzonderlijk vroeg broedsel. Het zou onopgemerkt zijn gebleven als de nestkast was blijven hangen. Als we de kasten schoonmaken rond 1 maart is de kans om zo'n vroeg broedsel vast te stellen een stukje groter dan wanneer we pas half maart beginnen.

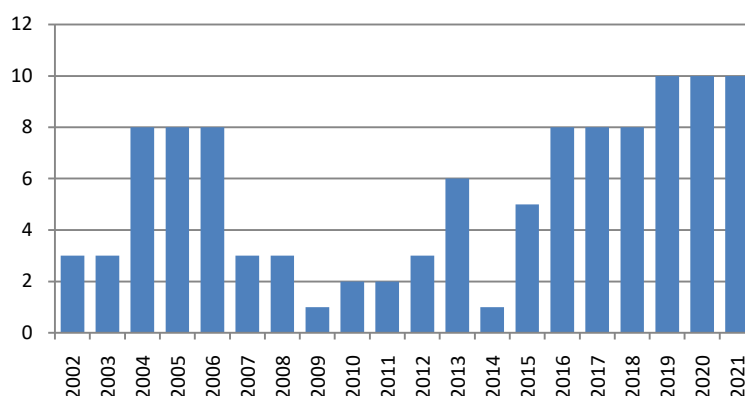
De **Roodborst** hebben we nog maar drie keer eerder in de kasten kunnen begroeten. In 1988, 2010 en 2011 telkens met één broedsel. En dan nu met twee broedsels, wat toch uitzonderlijk is voor een soort die niet vaak in mezenkasten broedt.

Tabel 1. Aantal broedsels in de nestkasten op Koningshof in 2021.

	Eerste broedsel	Tweede broedsel	Totaal aantal
Holenduif	3	0	3
Bosuil	1	0	1
Roodborst	1	1	2
Bonte Vliegenvanger	10	0	10
Pimpelmees	23	6	29
Koolmees	54	16	70
Boomklever	8	0	8
Spreeuw	1	1	2
Totaal aantal	101	24	125

De **Bonte Vliegenvanger** is nu voor het derde jaar op een rij aanwezig met tien nesten. Daarvoor waren er drie jaren met acht broedsels. Het is dus een vaste waarde aan het worden op Koningshof, hoewel er in de jaren daarvoor minder broedsels waren met jaarlijks wisselende aantallen. Zie onderstaande figuur. Omdat we slechts drie keer controleren in het broedseizoen is het moeilijk om veel broedbiologische gegevens te verzamelen. Dus wanneer het eerste ei wordt gelegd en hoeveel eieren weten we lang niet altijd. Ook het broedsucces is niet bekend. Wel kan dit jaar het aantal jongen worden gemeld omdat bij de derde ronde de meeste vliegenvangers jongen hadden. Zo komen we bij de succesvolle broedsels (negen stuks) op 5,9 jongen per nest.

Figuur 1. Aantal broedsels per jaar van de Bonte Vliegenvanger in de periode 2002-2021.

De **Pimpelmees** lijkt te profiteren van de toevoeging van ruim dertig nieuwe kasten vorig jaar. Lag het aantal eerste broedsels in de jaren daarvoor vrijwel altijd onder de twintig, nu ligt het al twee jaar erboven. Dit jaar waren er ook nog zes tweede broedsels. Daarmee komt het totaal op 29 broedgevallen, dat is een record voor Koningshof.

De **Koolmees** profiteert ook maar komt net niet aan een recordaantal broedsels. Het aantal ligt hoog maar het lijkt toch niet afwijkend van de normale variaties tussen de jaren.

De **Boomklever** heeft zich weer hersteld van de inzinking van vorig jaar toen er maar 5 broedsels waren. Het aantal van 8 broedsels is de laatste jaren normaal op Koningshof.

De **Spreeuw** is de laatste jaren weer als broedvogel aanwezig sinds we enkele voor spreeuwen geschikte kasten hebben opgehangen. Maar het aantal eerste broedsels is teruggelopen van vier naar nu nog maar één. Het tweede broedsel van dit jaar zorgt dat de achteruitgang iets minder snel gaat.

De aangelegde Grenscorridor N69 door het westelijke bos was nog niet in gebruik gedurende het broedseizoen. Er reed nog geen verkeer over dus behalve het verdwijnen van nestgelegenheid was er nog niet veel hinder voor de vogels. Dat zal komend seizoen anders zijn nu de weg open is. We wachten af. ■